

ČESKÁ REPUBLIKA
ROZSUDEK
JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu Mgr. Alexandra Krysla a soudců JUDr. Veroniky Burianové a Mgr. Lukáše Pišvejce ve věci

žalobce: **D.H.T.**, narozený dne ...
t. č. ve Věznici Kynšperk nad Ohří, Zlatá 52, Kynšperk nad Ohří
zastoupený advokátem Mgr. et Mgr. Markem Čechovským, Ph. D.
sídlem Opletalova 25, 110 00 Praha 1

proti
žalované: **Komise pro rozhodování ve věcech pobytu cizinců**
sídlem nám. Hrdinů 1634/3, 140 21 Praha 4

o žalobě proti rozhodnutí žalované ze dne 25. 4. 2019, č. j. MV-47936-4/SO-2019,

takto:

- I. Žaloba se zamítá.
- II. Žádný z účastníků řízení nemá právo na náhradu nákladů řízení.

Odůvodnění:

I.

Napadené rozhodnutí

1. Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalované,

kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 150/2002 Sb., správního řádu (dále jen „*správní řád*“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Ministerstva vnitra, odboru azylové a migrační politiky ze dne 20. 2. 2019, č. j. OAM-2719-15/ZR-2018, jímž byla podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona č. 326/1999 Sb., o pobytu cizinců na území České republiky (dále jen „*zákon o pobytu cizinců*“) zrušena platnost jeho povolení k trvalému pobytu na území ČR a podle § 77 odst. 3 téhož zákona mu byla stanovena lhůta 30 dnů od právní moci napadeného rozhodnutí k vycestování z území.

II.

Žaloba

2. V podané žalobě žalobce trval na tom, že správní orgány měly povinnost posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí do jeho soukromého a rodinného života, a to na základě řádně zjištěného skutkového stavu a postupem stanoveným pro aplikaci neurčitého právního pojmu, kterým přiměřenost zásahu do rodinného a soukromého života dle ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu je.
3. Správní orgán prvního stupně i žalovaná shodně uvádějí, že zákon o pobytu cizinců výslovně neukládá správním orgánům posoudit přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života ve smyslu § 174a tohoto zákona. Žalobce však svoji argumentaci ve vyjádření v rámci řízení před správním orgánem prvního stupně i v rámci odvolání směřoval k tomu, že správní orgány jsou povinny zkoumat přiměřenost na základě mezinárodních závazků ČR, přičemž konkrétně odkázal na čl. 8 odst. 2 Úmluvy ochrany lidských práv a základních svobod. Žalovaná (i správní orgán prvního stupně) v rámci své argumentace předestřely celou řadu rozhodnutí Nejvyššího správního soudu, ze kterých dle jejich názoru vyplývá, že povinnost zkoumat přiměřenost rozhodnutí skutečně nemají. V této souvislosti však žalobce namítal, že všechny tyto rozsudky jsou z let 2015, 2016 či 2017 a byly samozřejmě již překonány, a to právě rozsudky Nejvyššího správního soudu, kterými naopak argumentuje žalobce. Jediný aktuálnější judikát předestřený žalovanou, který měl dle všeho sloužit právě jako argument vyvracející aktuální judikaturu předloženou žalobce, byl rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 18. 3. 2019, č. j. 1 Azs 377/2019 - 9, tento se však týká pouze deklarování skutečnosti, že správní orgány nejsou povinny zkoumat přiměřenost dle § 174a zákona o pobytu cizinců, pokud rozhodují o zrušení pobytu dle prvního odstavce § 77 tohoto zákona. To však po novele zákona o pobytu cizinců (účinné od 15. 8. 2017) vyplývá ze samotné dikce § 174a odst. 3 tohoto zákona. I přes tuto legislativní změnu však Nejvyšší správní soud opakovaně dovodil, že přiměřenost rozhodnutí z hlediska dopadů do rodinného a soukromého života ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod jsou správní orgány povinny zkoumat.
4. Žalobce v tomto směru tedy opětovně poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29 a dále poté na rozsudky téhož soudu ze dne 10. 5. 2018, č. j. 6 Azs 201/2016 - 46, ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53 a ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 47/2016 - 57. Z citované judikatury Nejvyššího správního soudu je naprosto zřejmý konstantní názor tohoto soudu, že i u zrušení povolení k trvalému pobytu dle prvního odstavce § 77 zákona o pobytu cizinců, který s sebou explicitně nenese povinnost správního orgánu posuzovat přiměřenost dle § 174a tohoto zákona, mají správní orgány povinnost se zabývat možným zásahem do rodinného a soukromého života ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, která má přednost před zákonným předpisem, a to především pak v případech,

kdy sám účastník řízení možný rozpor s Úmluvou namítá. V tomto směru tedy nemůže obstat tvrzení žalované, že posouzení přiměřenosti rozhodnutí provedl již zákonodárce, pokud nespojil rozhodnutí dle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců s explicitní povinností posoudit přiměřenost dle § 174a téhož zákona.

5. Žalobce dále, v návaznosti na své vyjádření k podkladům pro vydání rozhodnutí a odvolání opětovně uváděl, že přiměřenost dopadů do rodinného a soukromého života představuje neurčitý právní pojem, její posouzení tedy není předmětem správního uvážení. Nejvyšší správní soud neurčité právní pojmy ve své judikatuře obecně definuje následovně: „Podle názoru Nejvyššího správního soudu neurčitý právní pojem zahrnuje jevy nebo skutečnosti, které nelze úspěšně zcela přesně právně definovat, protože jejich obsah a rozsah se může měnit, být podmíněn např. úrovní poznání v technických vědách, časem i místem aplikace právního předpisu. Použití neurčitého právního pojmu je dáno rozmanitostí a proměnností vztahu a nutností vzít v úvahu všechny možné podmínky aplikace s ohledem na měnící se okolnosti.“ (rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 28. 4. 2004, č. j. 7 A 131/2001 -47). Nejedná se tedy v žádném případě o prostor k libovůli správních orgánů. S ohledem na samotnou podstatu institutu neurčitého právního pojmu má správní orgán, potažmo soud vždy povinnost tento řádně interpretovat a následně aplikovat. Správní orgán při interpretaci neurčitého právního pojmu musí provést jeho kontextuálně vhodné vymezení, a to tak aby toto vymezení bylo přezkoumatelné nadřízeným správním orgánem, případně soudem, jak dovodil definitivně rozšířený senát Nejvyššího správního soudu ve svém usnesení ze dne 22. 4. 2014, č. j. 8 As 37/2011 – 154. Poté, co správní orgán řádně definuje neurčitý právní pojem, musí též řádně vymezit skutkové okolnosti a přezkoumatelným způsobem odůvodnit, zda je takto vymezený skutkový stav podřaditelný pod příslušný neurčitý právní pojem. Jako vodítko interpretace neurčitého právního pojmu pak může sloužit samozřejmě judikatura správních soudů.
6. Žalobce v této souvislosti poukazoval na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 - 39, který dovozuje kritéria, která je nutná při posouzení přiměřenosti rozhodnutí posuzovat. Dále je poté dle žalobce na místě též poukázat na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 – 33. Nejvyšší správní soud v citované judikatuře stanovuje, jakými aspekty se musejí správní orgány zabývat, tedy určuje základní mantinely interpretace neurčitého právního pojmu. Nejvyšší správní soud však jde ještě dál a v souladu s judikaturou Evropského soudu pro lidská práva stanovuje, že je nutné zkoumat nejen přiměřenost vůči samotnému účastníku řízení, ale také vůči jeho rodinným příslušníkům, neboť jen tak lze definitivně stanovit přiměřenost, resp. nepřiměřenost rozhodnutí. Pro řádnou interpretaci a aplikaci neurčitého právního pojmu přiměřenosti zásahu do rodinného a soukromého života však neměla žalovaná (ani správní orgán prvního stupně) dostatečně zjištěn skutkový stav a ty kusé skutkové okolnosti, které ze spisového materiálu vyplývají, pak z důvodu nedostatečného vymezení neurčitého právního pojmu nemohla řádně pod tento subsumovat.
7. Žalobce dále namítal, že za dané situace pak nebyly správní orgány oprávněny odmítnout provedení dokazování výsledkem žalobce, jeho manželky a syna, neboť dle díkce § 52 tak mohou učinit pouze, je-li skutkový stav zjištěn řádně jiným způsobem. Skutečnosti, že žalobce pobývá na území více než 30 let svého života, že zde má manželku s povoleným trvalým pobytem a přiznaným statutem trvale pobývacího rezidenta a syna, který je občanem ČR, a že všichni žijí ve společné domácnosti, jsou samozřejmě pro posouzení přiměřenosti relevantní, avšak nemohou být považovány za dostatečné pro toto

posouzení. Sám žalobce pak navrhoval provedení výsledku manželky a syna především z důvodu prokázání jejich emočních a sociálních vazeb a předeštění následků, které by jejich přetržení právě na manželku a syna měly. Svůj výsledek pak navrhoval primárně v souvislosti s objasněním ekonomických vazeb na území (jeho účast ve společnosti KVR63, s.r.o.) a jaký dopad by mělo jejich přetrhání na finanční zajištění manželky a syna. Tyto okolnosti jsou dle citované judikatury správní orgány povinny zkoumat, avšak neměly pro jejich posouzení dostatečně zjištěný skutkový stav, a provedení výsledku, které by k jejich zjištění vedlo, tak odmítly nezákonně. Správní orgány navíc v řízení o zrušení povolení k trvalému pobytu zpravidla přistupují. Není tedy zřejmé, proč se v případě žalobce od této ustálené praxe odklonily. Žalobce k tomu pouze doplnil, že je nutné striktně odmítnout argument žalované, že měl možnost svá tvrzení týkající se soukromých a rodinných poměrů rozšířit, a to především z důvodu, že důkazní návrh provedl v rámci vyjádření k podkladům, neměl tedy možnost předpokládat nevyhovění důkaznímu návrhu (které navíc bylo nezákonné) a zvolit alternativní způsob sdělení těchto dalších informací. Navíc výsledek manželky a syna by primárně sloužily pro posouzení dopadů rozhodnutí do jejich života, není tedy jasné, jak by tvrzení třetích osob mohl suplovat svým vyjádřením. Žalobce byl tedy přesvědčen, že bylo na místě zkoumat přiměřenost dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života nejen jeho, ale především do života jeho manželky a syna, a to v rozsahu mantinelů stanovených pro interpretaci a aplikaci tohoto neurčitého právního pojmu judikaturou a na základě řádně zjištěného skutkového stavu. Pokud tak správní orgán prvního stupně a žalovaná neučinily, zatížily svá rozhodnutí nejen nezákonností, ale také nepřezkoumatelností.

8. Žalobce pokračoval tím, že z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu dále vyplývá, že při posouzení přiměřenosti je nutné poměřovat tzv. „něco k něčemu“, je tedy nutné vedle sebe poměřit intenzitu zásahu do rodinného a soukromého života a intenzitu narušení veřejného zájmu. Pro takové poměření je však nutné vymezit jak tento zásah (a to s ohledem na výše uvedené mantinely interpretace a aplikace neurčitého právního pojmu) a závažnost jednání, kterého se žalobce dopustil. Což potvrzuje Nejvyšší správní soud v již výše poukazovaném rozsudku ze dne 25. 5. 2016, č. j. 1 Azs 81/2016 - 33. Vzhledem k tomu, že správní orgány selhaly již při vymezení přiměřenosti, resp. nepřiměřenosti dopadů rozhodnutí do rodinného a soukromého života, samozřejmě nemohly řádně tuto proporcionalitu zhodnotit.
9. Tvrzení žalované, že „nezákonné jednání odvolatele dosahovalo intenzity narušení veřejného zájmu opravňující i k velmi závažnému zásahu do soukromého a rodinného života“ nelze podle žalobce akceptovat jako řádné zhodnocení proporcionality, neboť zde není jasné vymezení a konkretizování ani zásah do rodinného a soukromého života ani intenzity jednání žalobce. Nelze ani akceptovat, že tento test proporcionality měl snad již být proveden zákonodárcem, neboť není zkoumána přiměřenost ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců, ale ve smyslu čl. 8 odst. 2 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod. V této souvislosti žalobce uvedl, že si je samozřejmě vědom, že byl odsouzen k nepodmíněnému trestu odnětí svobody pokračující trestný čin. Zároveň je však nutné vzít v potaz povahu tohoto trestného činu, kdy se nejedná o násilnou trestnou činnost, ale trestnou činnost čistě ekonomického charakteru, kde navíc s ohledem na složitost finančních předpisů nelze u cizince, pro kterého není čeština mateřským jazykem, bez dalšího usuzovat zločinný úmysl od počátku tohoto jednání. Především je však nutné mít na mysli, že žalobce žije na území přes 30 let, tedy i přesto, že se jednalo o trvalý trestný čin, nelze bez dalšího vyloučit, že se jednalo o exces v chování žalobce. Ve prospěch tohoto

tvrzení žalobce pak poukazují i doklady prokazující řádné chování žalobce v rámci trestního řízení a po něm (uhrazení veškerých závazků, řádný nástup do výkonu trestu atp.). Všechny tyto skutečnosti by měly být předmětem zmíněného testu proporcionality, který však nebyl správním orgánem ani jednoho stupně proveden. I v této souvislosti je tedy nutné namítat nezákonnost a nepřezkoumatelnost rozhodnutí.

10. Žalobce měl dále za to, že postup žalované (i správního orgánu prvního stupně) lze, s ohledem na výše napadanou argumentaci, považovat za přepjatý formalismus, jenž je však konstantně judikaturou označován za zcela nezákonný, v příkrém rozporu s ústavními principy demokratického právního státu. Upřednostňování formalistického přístupu na úkor přístupu materiálního, resp. skutečně zjištěného stavu věci označil za nezákonné opakovaně i Ústavní soud. Z obecného hlediska je namístě připomenout, že Ústavní soud ve své konstantní judikatuře již mnohokrát prokázal, že netoleruje orgánům veřejné moci a především obecným soudům formalistický postup za použití v podstatě sofistikovaného odůvodňování zřejmé nespravedlnosti. Zdůraznil přitom mj., že obecný soud není absolutně vázán doslovným zněním zákona, nýbrž se od něj smí a musí odchýlit, pokud to vyžaduje účel zákona, historie jeho vzniku, systematická souvislost nebo některý z principů, jež mají svůj základ v ústavně konformním právním řádu jako významovém celku a že povinnost soudů nalézat právo neznamena pouze vyhledávat přímé a výslovné pokyny v zákonném textu, ale též povinnost zjišťovat a formulovat, co je konkrétním právem i tam, kde jde o interpretaci abstraktních norem a ústavních zásad (srov. např. nález sp. zn. Pl. ÚS 21/96, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 7, nález č. 13, nebo nález sp. zn. 19/98, Sbírka nálezů a usnesení Ústavního soudu, svazek 13, nález č. 19). Při výkladu a aplikaci právních předpisů nelze opomíjet jejich účel a smysl, který není možné hledat jen ve slovech a větách toho kterého předpisu, ve kterém jsou vždy přítomny i principy uznávané demokratickými právními státy. Ústavní soud považuje za samozřejmé a určující pro nalézání práva, že vždy je nezbytné vycházet z individuálních rozměrů každého jednotlivého případu, které jsou založeny na zjištěných skutkových okolnostech. Mnohé případy a jejich specifické okolnosti mohou být - jako v dané věci - značně komplikované a netypické; to však nevyvažuje orgány veřejné správy či obecné soudy z povinnosti udělat vše pro spravedlivé řešení, jakkoliv se to může jevit složité. S ohledem na výše uvedené nezbyvá žalobce považovat napadané rozhodnutí za nepřezkoumatelné a nezákonné.
11. Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalované k dalšímu řízení.

III.

Vyjádření žalované k žalobě

12. Ve vyjádření k žalobním námitkám žalovaná uvedla, že v plném rozsahu odkazuje na odůvodnění žalobou napadeného rozhodnutí. Žaloba nepřináší žádnou novou relevantní argumentaci. S ohledem na výše uvedené žalovaná navrhl, aby Krajský soud v Plzni žalobu zamítl jako nedůvodnou.

IV.

Vyjádření účastníků při jednání

13. Účastníci při jednání setrvali na svých dosavadních procesních stanoviscích.

V.

Posouzení věci soudem

14. V souladu s § 75 odst. 1, 2 s. ř. s. vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

VI.

Rozhodnutí soudu

15. Žaloba není důvodná.
16. Soud vyšel z následující právní úpravy: Podle § 77 odst. 1 písm. h) zákona o pobytu cizinců ministerstvo zruší platnost povolení k trvalému pobytu, jestliže byl cizinec pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce přesahující 3 roky anebo byl cizinec opakovaně pravomocně odsouzen soudem České republiky za spáchání úmyslného trestného činu k nepodmíněnému trestu odnětí svobody. Podle § 174a odst. 3 zákona o pobytu cizinců přiměřenost dopadů rozhodnutí podle tohoto zákona správní orgán posuzuje pouze v případech, kdy to tento zákon výslovně stanoví. Podle čl. 8 Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod (dále jen „Úmluva“) má každý právo na respektování svého soukromého a rodinného života, obydlí a korespondence, přičemž státní orgán nemůže do výkonu tohoto práva zasahovat kromě případů, kdy je to v souladu se zákonem a nezbytné v demokratické společnosti v zájmu národní bezpečnosti, veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země, předcházení nepokojům a zločinnosti, ochrany zdraví nebo morálky nebo ochrany práv a svobod jiných.
17. Jádrem žalobcových námitek byla argumentace, že se správní orgány nezabývaly posouzením přiměřenosti dopadů svých rozhodnutí do soukromého a rodinného života (dále jen „přiměřenost“) žalobce, jeho manželky a syna s tím, že nezjistily řádně skutkový stav potřebný pro rozhodnutí, když neprovedly výslech žalobce, jeho manželky a syna.
18. Z ustálené judikatury Nejvyššího správního soudu vyplývá, že v případě řízení o zrušení platnosti povolení trvalého pobytu jsou správní orgány povinny se přiměřeností zabývat. Například v rozsudku ze dne 12. března 2019, č. j. 4 Azs 391/2018 – 38, Nejvyšší správní soud shrnul, že *„Nejvyšší správní soud se v judikatuře opakovaně zabýval otázkou, za jakých okolností se musí správní orgán zabývat otázkou přiměřenosti dopadů rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu podle § 77 zákona o pobytu cizinců. Dospěl přitom k závěru, že i v případě, kdy zákon posouzení přiměřenosti podle § 174a zákona o pobytu cizinců nestanoví, k námitce účastníka řízení je třeba se touto otázkou zabývat. V rozsudku ze dne 14. 3. 2018, č. j. 6 Azs 422/2017 - 29, Nejvyšší správní soud konstatoval: „Skutečnost, že zákon o pobytu cizinců výslovně nepředepisuje posoudit přiměřenost dopadů rozhodnutí podle § 77 odst. 1 zákona o pobytu cizinců do rodinného a soukromého života, na rozdíl od jiných rozhodnutí vydaných podle tohoto zákona, znamená pouze tolik, že zákonodárce typově vyhodnotil dopady takových rozhodnutí do soukromého a rodinného života jako nízké, až zanedbatelné. Nelze však současně ztrácet ze zřetele, že Česká republika je mimo jiné smluvní stranou Úmluvy o ochraně lidských práv a základních svobod, jejíž článek 8 zavazuje smluvní státy k respektu vůči soukromému a rodinnému životu každého jednotlivce. Povinnost zvážit přiměřenost dopadu každého rozhodnutí do těchto práv tak vyplývá přímo z Úmluvy.“* V rozsudku ze dne 31. 5. 2018, č. j. 5 Azs 46/2016 - 53, potom Nejvyšší správní soud v návaznosti na výše uvedené dospěl k závěru, že *„[p]odmínky § 77 odst. 1 písm. c) zákona o pobytu cizinců jsou tedy nastaveny tak, že ve většině případů lze předpokládat, že rozhodnutím o zrušení trvalého*

pobytu z tohoto zákonného důvodu nedojde k nepřiměřenému zásahu do soukromého nebo rodinného života, a tedy k porušení čl. 8 Úmluvy; takovou situaci však nelze a priori vyloučit. Čl. 8 Úmluvy je přímo aplikovatelný a má přednost před zákonem. Uvedené znamená, že pokud stěžovatel v řízení o zrušení svého povolení k trvalému pobytu namítá nepřiměřenost zásahu do svého soukromého a rodinného života a porušení čl. 8 Úmluvy, musí se správní orgány s touto námitkou vypořádat bez ohledu na to, zda zákon o pobytu cizinců v dotčeném řízení vyžaduje, nebo nevyžaduje posouzení přiměřenosti ve smyslu § 174a zákona o pobytu cizinců. Na tomto závěru nic nemění ani nový odstavec 3 § 174a zákona o pobytu cizinců, jenž byl do tohoto ustanovení doplněn s účinností od 15. 8. 2017. (...) Zkoumání zásahu do soukromého a rodinného života podle čl. 8 Úmluvy proto není na místě odlišovat od přezkumu takového zásahu podle § 174a zákona o pobytu cizinců, jak činí v kasační stížnosti stěžovatel, jelikož § 174a zákona o pobytu cizinců pouze konkretizuje hlediska, ke kterým se při posuzování přiměřenosti takového zásahu přiblíží.“ Totožné závěry vyplývají i z rozsudků Nejvyššího správního soudu ze dne 10. ledna 2019, č. j. 5 Azs 259/2018 – 59, ze dne 14. 3. 2018, čj. 6 Azs 422/2017-29 a ze dne 31. 5. 2018, čj. 5 Azs 46/2016-53, a ze dne 17. října 2019, čj. 9 Azs 230/2019 – 55.

19. Dle judikatury Nejvyššího správního soudu při posuzování rozsahu narušení soukromého a rodinného života je nutné zkoumat nejen vliv na ekonomický, osobní a rodinný život cizince, ale i na ostatní rodinné příslušníky, kteří by jinak měli právo pobývat na území ČR na základě samostatného pobytového oprávnění (rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 6. 8. 2013, č. j. 8 As 68/2012 – 39, či ze dne 27. 2. 2014, č. j. 9 Azs 41/2014 – 34).
20. Z rozsudku Nejvyššího správního soudu ze dne 4. dubna 2019, č. j. 9 Azs 72/2019 – 34, vyplývá, že „(...) správní orgán při zjišťování podstatných skutečností zpravidla může vycházet jen z toho, co uvede a osvědčí účastník, resp. nemůže dál, než kam jej účastník pustí. To však neplatí v případě, jestliže jsou relevantní skutečnosti správnímu orgánu v době rozhodování známy nebo v průběhu správního řízení vyšly najevo (k tomu srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 7. 4. 2011, č. j. 5 As 7/2011 – 48, Sb. NSS č. 2412/2011)“ (...) Při posuzování přiměřenosti zásahu do práv cizince musí správní orgán vážit kritéria, která vypočítává ustanovení § 174a zákona o pobytu cizinců, avšak nemusí v rozhodnutí všechna zde uvedená kritéria vyjmenovat a předjímat u nich případný dopad na rozhodnutí. Postačí výslovně zohlednit důvody, které jsou v daném případě specifické a nikoliv ty, které žádným způsobem nevyplývají z průběhu řízení (srovnej rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 26. 2. 2014, č. j. 8 As 109/2013 – 34).“
21. Pokud jde o míru vypořádání se s dopady rozhodnutí do sféry žaloby, v rozsudku ze dne 28. listopadu 2018, č. j. 1 Azs 259/2018 – 31, Nejvyšší správní soud uvedl, že pokud cizinec pouze tvrdí existenci rodinného příslušníka na území ČR (v daném případě bratra), aniž jakkoli individualizuje svůj vztah k němu, může se správní orgán s tímto tvrzením cizince vypořádat s mírou odpovídající kvalitě a konkrétnosti takové námítky cizince.
22. Z obsahu správního spisu soud zjistil, že byla žalobci zrušena platnost povolení k trvalému pobytu s ohledem jeho odsouzení k nepodmíněnému trestu odnětí svobody v délce šesti let za spáchání pokračujícího zvláště závažného zločinu zkrácení daně, poplatku a podobné povinné platby podle § 240 odst. 1, 2 písm. a), odst. 3 trestního zákoníku.
23. V řízení před orgánem prvního stupně ve vztahu k přiměřenosti žalobce v podání ze dne 18. 1. 2019 uvedl, že správní orgán má posoudit přiměřenost rozhodnutí podle Úmluvy s tím, že žije na území ve společné domácnosti se ženou s právem trvalého pobytu a se

synem, občanem ČR, aktuálně je však žalobce ve výkonu trestu odnětí svobody, na území žalobce žije přes třicet let, tedy více než polovinu života. Žalobce je společníkem české s. r. o. Ve vlasti nemají žalobce s manželkou žádné zázemí. Syn účastníků aktuálně krátkodobě studuje v zahraničí. Žalobce navrhl výslech manželky, syna a sebe k prokázání dopadu rozhodnutí do jejich životů.

24. V prvoinstančním rozhodnutí se s touto námitkou žalobce vypořádal správní orgán prvního stupně tak, že rozhodnutí není v rozporu s článkem 8 Úmluvy. Prvostupňový orgán citoval znění článku 8 Úmluvy a uvedl, že zásah spojený s rozhodnutím je odůvodněn zákonným důvodem spočívajícím v zájmu na ochraně veřejné bezpečnosti, hospodářského blahobytu země a předcházení zločinnosti a ochraně práva svobod druhých. Svým trestným jednáním žalobce ohrozil blahobyt hostitelské země, neboť řádný výběr daní je základním pilířem ekonomiky státu, a poškodil práva státu, jemuž způsobil škodu na nezaplacené dani přes čtyři miliony korun a společně s dalšími odsouzenými ještě škodu téměř pět milionů korun. Prvostupňový orgán dospěl k závěru, že návrat žalobce do vlasti není nemožný, i když může být obtížný, přičemž za důvod bránící návratu nemůže být považována délka pobytu na území. Žalobce žije na území od svých 25 let, od vietnamského jazyka a kultury nebyl na území odstaven, trestnou činnost páchal s vietnamskými občany. Manželka a syn nejsou na pobytovém oprávnění žalobce závislí, jeho syn je dospělý. Žalobce mohl rozhodnutí předejít tím, kdyby se trestné činnosti vyvaroval. Správní orgán shrnul, že nebyly zjištěny žádné výjimečné okolnosti mající za důsledek nepřiměřenost zásahu rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a zásah do práv žalobce je odůvodněn popsáním veřejným zájmem. Přiměřenost rozhodnutí z hlediska čl. 8 Úmluvy správní orgán kromě výše uvedené argumentace dále podrobně odůvodnil na str. 8 až 12 prvoinstančního rozhodnutí. Dospělý syn žalobce studuje v zahraničí, proto odluka od otce nebude nepřekonatelným problémem. Manželka i syn se stejně musí vyrovnat s šestiletou odlukou od žalobce v důsledku jeho trestu. Trestná činnost žalobce byla dlouhodobá a závažná s cílem poškodit Českou republiku a byla zákonným důvodem pro zrušení pobytového oprávnění žalobce i v době páchaní trestné činnosti. Společníkem české s. r. o. se žalobce stal až v listopadu 2018 po zahájení správního řízení. Firma může vykonávat svou činnost bez ohledu na nepřítomnost žalobce, aktuálně danou výkonem jeho trestu – podnikání žalobce je výkonem trestu stejně vyloučeno. Na těchto závěrech nic nemění to, že žalobce uhradil peněžitý trest a nastoupil do výkonu trestu odnětí svobody dobrovolně. Prvoinstanční orgán dodal, že výslech žalobce, jeho manželky a syna by byly nadbytečné, protože žalobce se vyjádřil a mohl vyjádřit písemně a správní orgán nezpochybnil rodinné vazby tvrzené žalobcem. Míra integrace odsouzeného žalobce nevede k nepřiměřenosti rozhodnutí. Prvoinstanční orgán shrnul, že nepopíratelný zásah rozhodnutí do soukromého života žalobce a jeho rodiny není nepřiměřený důvodům rozhodnutí, které způsobil žalobce svou závažnou trestnou činností. Pobytové oprávnění žalobce je nejvyšším cizineckým pobytovým oprávněním s tím, že pokud cizinec porušuje zákony ČR, není ve veřejném zájmu pobytové oprávnění cizinci zachovat. Individuální zájem žalobce je převážen veřejným zájmem na ochraně společnosti
25. V odvolání žalobce setrval na své argumentaci v podání ze dne 18. 1. 2019.
26. Žalovaná vypořádala odvolací námitky žalobce v napadeném rozhodnutí tak, že vzhledem k tomu, že tvrzení žalobce ohledně rodinných poměrů vzal prvoinstanční orgán za zjištěné, nebyl důvod provádět navržené výslechy. Žalovaná aprobovala závěry prvoinstančního orgánu k přiměřenosti rozhodnutí a dodala, že nezákonné jednání žalobce

natolik narušilo veřejný zájem, že odůvodňuje i velmi závažný zásah do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků.

27. Soud má vypořádání námitky žalobce týkající nepřiměřenosti rozhodnutí z hlediska jeho dopadů do soukromého života žalobce a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků ze strany správních orgánů za dostačující. Vše, co žalobce ve vztahu ke svým soukromým a rodinným poměrům tvrdil, vzaly správní orgány za prokázané, a proto nebylo důvodu k těmto otázkám provádět dokazování žalobcem navrženými výsledky. Správní orgány nepominuly žádnou skutečnost tvrzenou žalobce, všechny skutečnosti popsaly, uvážily a dospěly k logickému a přesvědčivému závěru, že rozhodnutí není nepřiměřené. Soud se s výše uvedeným posouzením správních orgánů ztotožňuje a odkazuje na ně.
28. Soud dospěl k závěru, že z obsahu správního spisu ani z tvrzení žalobce nevyplývají žádné okolnosti, pro které by bylo možné zrušení jeho povolení k trvalému pobytu považovat z hlediska soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků za nepřiměřené. Žalobcovy námitky totiž zůstaly v obecné rovině, že žije ve společné domácnosti s manželkou, která má na území ČR trvalý pobyt, a synem, českým státním občanem (srov. rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 13. 12. 2018, č. j. 7 Azs 360/2018-39). Z tvrzení žalobce ani nevyplývá, že by nemohl po propuštění z výkonu trestu rodinný život s manželkou přesunout do vlasti, když si tam může vytvořit zázemí, o němž tvrdí, že ho tam nemá. Napadeným rozhodnutím bude zcela jistě významně zasaženo do soukromého a rodinného života žalobce jeho rodiny, ale tento zásah není nepřiměřený veřejnému zájmu na ochraně veřejného pořádku a předcházení zločinnosti, který je naprosto extrémní vzhledem k závažné protispolečenské činnosti žalobce. Žalobce se do situace, která vedla ke zrušení jeho povolení k pobytu, přivedl sám svým úmyslným dlouhodobým protiprávním jednáním, a důsledkům s tím spojeným si měl být vědom. Mimoto žalobce nebyl vyhoštěn a může si znovu podat žádost o povolení k pobytu v ČR. Posouzení správních orgánů přiměřenosti zásahu napadeného rozhodnutí do soukromého a rodinného života žalobce a jeho rodinných příslušníků je dostatečné a napadené rozhodnutí není nezákonné z důvodu nesprávného posouzení této otázky.
29. Neprovedení žalobcem navržených výsledků nemohlo podle soudu vést k nezákonnosti napadeného rozhodnutí, protože všechna tvrzení žalobce ve vztahu k jeho soukromým a rodinným poměrům vzaly správní orgány za prokázané.
30. Soud odkazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. března 2019, č. j. 7 Azs 554/2018 - 34, platí, že „(...) důkazní břemeno v řízení vedeném na základě žádosti leží primárně na žadateli, nikoliv na správním orgánu (srov. rozsudky Nejvyššího správního soudu ze dne 4. 11. 2009, č. j. 2 As 17/2009 - 60, ze dne 15. 11. 2017, č. j. 8 Azs 111/2017 - 36, ze dne 7. 2. 2018, č. j. 9 As 330/2016 - 192, ze dne 18. 3. 2015, č. j. 6 As 7/2015 - 26, ze dne 12. 3. 2015, č. j. 9 Azs 12/2015 - 38, či ze dne 19. 4. 2018, č. j. 3 Azs 234/2017 - 28). Např. v posledně uvedeném rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „břemeno tvrzení a důkazní o vyličení otázek soukromého života tíží stěžovatele. Pokud ten o své situaci více neuvedl, nelze žalovanému klást k tíži, že hodnotil přiměřenost správního vyhoštění pouze v intencích toho, co mu o stěžovateli bylo známo ze správního řízení.“ (...) Nejvyšší správní soud přisvědčil stěžovateli i v tom, že nebylo nutné vyhovět návrhu žalobce na provedení jeho výsledku. Správní orgány nejsou povinny vyhovět jakémukoliv návrhu účastníka řízení. Nejvyšší správní soud se této problematice mnohokrát věnoval a např. v rozsudku ze dne 13. 11. 2009, č. j. 5 As 29/2009 - 48, konstatoval, že „není na libovůli správního orgánu, jakým

způsobem s návrhy účastníků na provedení důkazů naloží, neboť správní orgán sice není ve smyslu § 52 správního řádu povinen všechny důkazy navržené účastníky provést, pokud však některé z nich neprovede, musí v odůvodnění rozhodnutí uvést, proč se tak stalo. Správní orgán je oprávněn, ale i povinen odpovědně vážit, které důkazy je třeba provést, zda je potřebné stav dokazování doplnit a posuzovat důvodnost návrhů stran na doplnění dokazování. Zásada volného hodnocení důkazů neznamená, že by bylo rozhodujícím orgánu dáno na výběr, které z provedených důkazů vyhodnotí a které nikoli a o které opře skutkové závěry a které opomene.“ (viz dále rozsudek ze dne 9. 7. 2015, č. j. 1 As 128/2015 - 48, či ze dne 22. 7. 2016, č. j. 5 As 254/2015 - 27). V posuzovaném případě správní orgán zdůvodnil, z jakého důvodu nepovažuje za nutné žalobce vyslechnout. Zdůvodnil to tím, že skutkový stav byl v daném řízení dostatečně zjištěn a vyslechnutí žalobce by bylo nadbytečné. S ohledem na obsah spisu a povahu daného řízení (viz výše) se s ním zdejší soud ztotožnil, a nepřisvědčil tedy krajskému soudu, že bylo nutné žalobce vyslechnout. To platí tím spíše, jestliže žalobce v průběhu správního řízení ani v průběhu řízení před krajským soudem neoznačil žádné skutečnosti ze svého soukromého a rodinného života, tj. konkrétní blízké vztahy či vazby na ČR, k jejichž narušení mělo nevydáním zaměstnanecké karty dojít, a jejichž obsah by zamýšlel při navrhovaném výslechu konkretizovat. Žalobci přitom nic nebránilo, aby v rámci správního řízení konkretizoval své vazby k České republice. Takto však nepostupoval.“

31. Přílehlavý se soudu jeví i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. března 2019, č. j. 1 Azs 367/2018 - 38, vyplývá, že „Řádné a dostatečné zjištění skutkového stavu předpokládá správní řád v § 3 a § 50 odst. 3, z nichž vyplývá, že řízení, ve kterém má být z moci úřední uložena povinnost, je ovládáno zásadou vyšetřovací. Správní řád zdůrazňuje též zásadu objektivního a nestranného přístupu, podle které je správní orgán povinen zjišťovat veškeré rozhodné okolnosti ve prospěch i v neprospěch toho, komu má být povinnost uložena. Je to tedy správní orgán, který nese v tomto typu řízení odpovědnost za řádné soustředění podkladů pro rozhodnutí a případně také odpovědnost za nesplnění této povinnosti (viz rozsudek ze dne 19. 6. 2014, č. j. 2 As 52/2013 - 69). Nelze ovšem pominout, že obecná povinnost správních orgánů opatřovat podklady pro rozhodnutí a postupovat tak, aby byl zjištěn stav věci, o němž nejsou důvodné pochybnosti, je doplňována povinností účastníků řízení poskytnout potřebnou součinnost, případně označit důkazy na podporu jejich tvrzení (§ 50 odst. 2 a § 52 v návaznosti na § 3 správního řádu). Přestože bylo správní řízení o zrušení platnosti povolení k pobytu dle § 87l zákona o pobytu cizinců zahájeno z moci úřední, nelze po příslušném správním orgánu požadovat, aby pouze z vlastní iniciativy vyhledával všechny relevantní důkazy, které by případně prokazovaly skutečnosti svědčící ve prospěch žalobkyně, tedy rovněž nepřiměřenost tvrzeného zásahu do jejího soukromého a rodinného života, pokud sama žalobkyně takové skutečnosti ani neoznačí. Bylo tedy na samotné žalobkyni, aby přesvědčivým způsobem tvrdila, resp. nabídla důkazy o tom, že v jejím případě existuje překážka bránící vydání správního rozhodnutí (obdobně viz rozsudek ze dne 6. 12. 2011, č. j. 8 As 32/2011 - 60). V této souvislosti soud odkazuje také na rozsudek ze dne 29. 4. 2009, č. j. 5 As 101/2008 - 63, v němž uvedl: „Nezbytným předpokladem pro to, aby správní orgán aplikaci ustanovení § 119a odst. 2 zákona o pobytu cizinců vážil, je však skutečnost, že existenci rodiny bude sám vyhošťovaný cizinec tvrdit, neboť účelem předmětného ustanovení je právě ochrana jeho práva na rodinný či soukromý život. Pokud se jedná o cizince plnoletého, způsobilého k právním úkonům, jak je tomu i v posuzovaném případě, je pouze na něm, aby se ochrany práva na rodinný život domáhal.“ Ačkoliv se v této věci jednalo o přezkum rozhodnutí o správním vyhoštění, lze uvedené závěry ohledně břemene tvrzení cizince přiměřeně aplikovat také na nyní projednávanou věc. Z obsahu správního spisu přitom vyplývá, že žalobkyni bylo umožněno, aby

uplatnila svá tvrzení a důkazní návrhy ve vztahu ke skutečnostem, které by mohly prokázat, že rozhodnutí o zrušení platnosti povolení k pobytu představuje nepřiměřený zásah do jejího soukromého a rodinného života. Žalobkyně byla v oznámení správního orgánu I. stupně o zahájení správního řízení zejména poučena o možnosti uplatňovat svoje práva a oprávněné zájmy, navrhnout důkazy a činit jiné návrhy po celou dobu řízení až do vydání rozhodnutí atd. Soud poučení, které se žalobkyni v oznámení o zahájení řízení dostalo, považuje za dostačující pro možnost plně uplatňovat její práva ve správním řízení (obdobně např. rozsudek ze dne 19. 5. 2016, č. j. 5 Azs 262/2015 – 35). Skutečnost, že je toto poučení formulováno obecně (není zde konkrétně uvedeno, ke kterým otázkám se má účastník řízení možnost vyjádřit), není na překážku tomu, aby žalobkyně mohla v řízení uplatnit svá konkrétní tvrzení. Správní orgán na počátku řízení nemohl předpokládat, že kterým skutečností bude žalobkyně muset (resp. chtít) doplňovat svá tvrzení, a to tím spíše za situace, kdy ke sporné rodinné a soukromé situaci již shromáždil dostatečné množství relevantních podkladů. Žalobkyně byla taktéž dvakrát v průběhu prvostupňového řízení poučena o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí (které nevyužila). Za situace, kdy správní orgány z jim dostupných podkladů bezpečně zjistily osobní a rodinnou situaci žalobkyně a žalobkyně ohledně těchto zjištění ve správním řízení nic nenamítala, nebylo povinností správních orgánů vyzývat žalobkyni k dalšímu, konkrétnějšímu sdělení stran těchto skutečností. Správní orgány nezpochybňovaly tvrzení žalobkyně týkající se jejího rodinného života, která uvedla v odvolání (neměly pochybnost o jejich pravdivosti). Správním orgánům nelze ani vytýkat, že neprovedly důkaz účastnickým výsledkem žalobkyně. V řízení o zrušení platnosti povolení k trvalému pobytu zákon správnímu orgánu provést obligatorně výslech účastníka řízení neukládá. Jak soud již dříve konstatoval (srov. např. rozsudek ze dne 14. 8. 2018, č. j. 4 Azs 153/2018 – 57), v tomto typu řízení bývá zpravidla dostatečné písemné sdělení relevantních okolností vztahujících se k rodinnému a soukromému životu cizince (a to tím spíše, pokud je již v řízení před správními orgány zastoupen advokátem). Účastnický výslech bude nutno zpravidla provést k návrhu účastníka a pokud to současně bude nutné za účelem odstranění rozporů ve skutkových zjištěních. Žádná z těchto situací však v nynějším řízení nenastala – žalobkyně svůj výslech nenavrhl a o zjištěných skutkových okolnostech nepanoval spor.“

32. Posouzení soudu podporuje i rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 14. března 2019, č. j. 7 Azs 441/2018 - 36, z něhož vyplývá, že není potřeba provádět výslech žalobce či jeho rodinných příslušníků, pokud nemohl přinést nové skutkové okolnosti, které by mohly jakkoliv ovlivnit výsledek posouzení, tedy v situaci, kdy správní orgány získaly dostačující povědomí o fungování rodiny (jejím finančním zázemí, vzájemných vztazích) pro to, aby mohly kvalifikovaně posoudit dopad ztráty povolení k trvalému pobytu žalobce na ostatní rodinné příslušníky. V tomto rozsudku Nejvyšší správní soud uvedl, že „(...) povinnost provést výslech žalobce zákon neukládá, tedy je na správním uvážení správního orgánu, zda k němu přistoupí či nikoli. Pokud správní orgán dospěje k závěru, že jej není třeba, neboť je na základě spisového materiálu schopen věc posoudit, není takový postup a priori vadou řízení. Nelze rovněž přehlédnout, že sám žalobce, byť byl po celou dobu správního řízení právně zastoupen, výslech své osoby či dalších členů rodiny nenavrhl. Nevyužil ani práva nahlížet do spisu a vyjádřit se k podkladům rozhodnutí. Ostatně, v odvolání ani v žalobě nezpochybnil, že by zjištění správních orgánů ohledně intenzity jeho rodinných vztahů byla nedostačující nebo že by snad určité aspekty zůstaly zcela opomenuty. Správním orgánům nevytýkal absenci provedení výslechů, ale to, že jeho rodinné poměry nebyly dostatečně vzaty v potaz a nepřevážily nad veřejným zájmem. Jinými slovy, žalobce nerozporoval nedostatečnost skutkových zjištění, ale nesohlasil s tím, že správní orgány i při znalosti existence rodinných vazeb shledaly

rozhodnutí z hlediska zásahu do žalobcova soukromého a rodinného života za přiměřené. Nejvyšší správní soud uzavírá, že v daném případě nebylo s ohledem na obsah spisového materiálu nezbytné provést výslechy žalobce a dalších rodinných příslušníků pro to, aby byl dostatečně zjištěn skutkový stav za účelem posouzení přiměřenosti rozhodnutí. Správní spis obsahuje dostatek podkladů pro toto posouzení.“

33. Žalobu tedy soud shledal nedůvodnou, proto ji podle § 78 odst. 7 s. ř. s. zamítl.

VII.

Náklady řízení

34. Náhradu nákladů řízení soud žádnému z účastníků podle § 60 odst. 1 s. ř. s. nepřiznal, protože žalobce ve věci úspěch neměl a žalovaná se práva na náhradu nákladů řízení výslovně vzdala.

Poučení:

Proti tomuto rozsudku lze podat kasační stížnost. Kasační stížnost musí být podána do dvou týdnů po doručení rozsudku. Kasační stížnost se podává u Nejvyššího správního soudu; lhůta je zachována, byla-li kasační stížnost podána u Krajského soudu v Plzni.

Plzeň 14. ledna 2020

Mgr. Alexandr Krysl v.r.
předseda senátu